

โครงสร้างให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นไปตามความนิยมคิดของตนและเกิดการยอมรับในค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาได้

4. สังคมยั่งยืน (Social Sustainability) ประกอบไปด้วยการกระจายรายได้ให้กับชนทุกชั้นได้อย่างเสมอภาค ความเสมอภาคทางเพศและเชื้อชาติ มีการลงทุนจัดการบริการขั้นพื้นฐาน เช่น การศึกษา การสาธารณสุข โดยเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน

5. การเมืองยั่งยืน (Political Sustainability) ประกอบไปด้วยความมั่นคงปลอดภัยของชาวบ้านโดยส่วนรวม และการมีสิทธิเสรีภาพของชาวบ้านทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

แนวคิดการพัฒนาชนบทแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

การพัฒนาชนบทแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation Development) หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ประกอบไปด้วยความเกี่ยวข้องของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา เช่น การตัดสินใจในการพัฒนา การดำเนินการและการประเมินผล ประโยชน์ที่ได้รับคือทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของในการพัฒนา ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและห่วงແນาสิ่งที่ได้มาจากการพัฒนา

การเสริมสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนานั้นมีความสำคัญมากจึงจำเป็นต้องมีแนวคิดแนวคิดที่ช่วยทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 5 แนวคิด ได้แก่

1. แนวคิดการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) โดยการใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำตาม ซึ่งเป็นไปตามหลักพฤติกรรมของมนุษย์

2. แนวคิดแนวคิดการระดมสร้างขวัญของชนในชาติ (National Morale) เนื่องจาก การสร้างขวัญนั้นเป็นสถานการณ์ในทางจิตใจที่แสดงออกทั้งทางบวก (กระทือร้อน ความหวัง ความกล้า ความเชื่อมั่น) และทางลบ (เนื้อซา เนยเมย หวานระวง ขาดความเชื่อมั่น)

3. แนวคิดแนวคิดสร้างความรู้สึกชาตินิยม (Nationalism) ชาตินิยม หมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือเน้นผลประโยชน์ร่วมของชาติ พ่อใจในเกียรติภูมิ รวมตัวเพื่อชาติ

4. แนวคิดแนวคิดการสร้างผู้นำ (Leadership) ลักษณะของผู้นำ (แบบอัตนิยม ประชาธิปไตยหรือเสรีนิยม) ช่วยระดมความร่วมมือของประชาชน

5. แนวคิดแนวคิดการใช้วิธีและระบบบริหาร (Administrative System and Method) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด เพราะใช้กฎหมายระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือดำเนินการ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชาวบ้านอาจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายประการ อาทิ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ปัญหาด้านองค์การ และนโยบายของรัฐบาล ปัญหาตัวบุคคลซึ่งเข้าร่วมในโครงการพัฒนา ปัญหาทรัพยากรที่มีในชุมชนทางกายภาพ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ และแม้ในประเทศไทยก็มีลักษณะต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น

ดังนั้น แนวทางส่งเสริมให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการหรือพัฒนาชุมชน ขึ้นอยู่กับวิธีการ ดังต่อไปนี้

1. โดยการของรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐจะต้องปรับแนวคิดการวางแผนจากบนลงล่าง (Top-down) ไปเป็นล่างขึ้นบน (Bottom-up) มาขึ้น เพื่อพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดความสำนึก มีการประสานงานและเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมมากขึ้น แต่โดยทั่วไปการมีส่วนร่วมนั้นจะไม่หมายถึง การที่ชาวบ้านถูกผู้นำทางการหรือข้าราชการเรียกมารวมกันเพื่อทำกิจกรรมพัฒนา เพราะลักษณะการทำงานเช่นนี้น่าจะเรียกว่า การเกณฑ์แรงงานทางอ้อม (Indirect Coerced Labor) หรือ อาจจะเป็นการมีส่วนร่วมที่ถูกระดมเข้าร่วมภายใต้การควบคุม (Control – Led – Mobilization)

2. องค์กรปกครองท้องถิ่นหรือองค์กรประชาชนควรมีโครงสร้างองค์กรที่เป็นอิสระจากการครอบงำจากภายนอก องค์กรที่ว่าเหล่านี้ อาทิ กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี สามารถมีอิสระในการตัดสินใจและดำเนินงานสนองตอบความต้องการของแต่ละบุคคลและแต่ละกลุ่มได้เนื่องจากโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรมของไทยมีความเกรงใจ ผู้ใหญ่มีอิทธิพลช่วยเหลือผู้น้อย ระบบอาวุโสทำให้การเข้าร่วมอย่างจริงใจหรืออาสามัคคเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ได้ ควรมีการสนับสนุนทางวัตถุและเทคนิคซึ่งจะมีส่วนช่วยชาวบ้านที่ยากจนได้เข้าร่วมมากขึ้น แม้คนจนจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการเสียสละทรัพย์หรือวัตถุมากนัก แต่อาจจะร่วมแสดงความคิดเห็น สร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วมทำหรือพัฒนาและสละเวลาเข้าร่วมประชุมมากขึ้นก็ได้